

ZIntPK—ZGODBA Z NEVIDNIM KONCEM

V Programu ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije 2015 – 2016 je bila med predvidene ukrepe proti korupciji uvrščena tudi priprava osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK). Z njim bodo odpravljene nedorečene in pomanjkljive rešitve v veljavnem zakonu.

Sliši se čudovito, pravljica s srečnim koncem, saj je čimprejšnja sprememba Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije nujna za nemoteno delovanje komisije, zaradi česar je ključno, da se postopek izdelave predloga novele čim prej zaključi. Pa vendar naenkrat konca zgodbe sploh ni videti. Že lansko leto smo na komisiji opozarjali, da se postopek izdelave nerazumljivo, če ne kar sumljivo, vleče. Kmalu bo okoli leto, postopek nastajanja novele pa dobiva še vedno nova poglavja, ki vso zgodbo delajo že precej neberljivo. Temu in posledično šepanju ugleda komisije je botrovala netransparentnost procesov.

Program vlade je napovedoval težko pričakovan dokument že za konec preteklega leta, pa še danes v krogih lovimo njegov rep. Krovni zakon za delo komisije je nujna osnova za naše učinkovitejše delovanje. Brez njega je sledenje poslanstvu komisije nemogoče, zavlačevanje z njegovim sprejemom pa za nas škodljivo. Celotna zgodba je precej viharna in začinjena z neljubimi presenečenji, ki so postopek novelizacije ZIntPK še dodatno podaljšala. Spotikanje slovenske protikorupcijske zakonodaje in predvsem (pre)dolgotrajni postopki sprejemanja nove pa niso ostali neopaženi niti izven meja naše države. Zaušnice, ki se nam bodo še lep čas poznale, smo tako pokasirali ne samo s strani rojakov, pač pa tudi s strani mednarodnih organizacij.

Ves čas si komisija prizadeva čim bolj aktivno sodelovati pri pripravi besedila sprememb in dopolnitev ZIntPK in se pri tem zavzema ti za ohranitev svoje neodvisnosti in samostojnosti ter za vzpostavitev takega postopka pred komisi-

jo, ki bi vsem udeležencem omogočil učinkovito varstvo njihovih pravic. Hočeš ali nočeš, nam je v za nas nerazumljivem zapletanju zgodbe zobe kazala zver poseganja v pristojnosti, samostojnost in neodvisnost komisije, ki so temelji učinkovitega delovanja na področju spodbujanja integritete in preprečevanja korupcije v Sloveniji.

S položajem in vlogo osrednjega in neodvisnega državnega organa v institucionalnem omrežju protikorupcijskega delovanja, z namenom krepitve učinkovitega delovanja pravne države in preprečevanja njenega ogrožanja s koruptivnimi dejanji, komisija samostojno izvršuje pristojnosti in opravlja naloge, določene v tem in v drugih zakonih, za kar si bomo z vsemi močmi prizadevali tudi v prihodnje.

Nina Wabra Jakič,
pooblaščenka za odnose z
javnostmi,
Komisija za preprečevanje
korupcije

PRIJAVI SE NA NOVICE

na naši spletni strani:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

IZ VSEBINE

Predlogi komisije za nadaljnje ukrepe v vladnem programu za krepitev integritete in transparentnostistran 2
Kritično do predloga zakona glede izvedbe investicije v izgradnjo drugega tira..... stran 4
Delo komisije na področju kadrovanja v državnih družbah.....stran 5

Priporočilo Sveta Evrope na temo lobiranja.....stran 5
Komisija na zasedanju GRECAstran 6
Koledar obveznostistran 7
Komisija v številkahstran 7

Predlogi komisije za nadaljnje ukrepe v vladnem programu za krepitev integritete in transparentnosti 2017 - 2018

Komisija za preprečevanje korupcije pozdravlja odločitev vlade, da bo nadaljevala z ukrepi za preprečevanje korupcije in programom ničelne tolerance do korupcije, pri čemer ji bo s svojimi predlogi pomagala tudi sama.

Komisija ocenjuje, da vladni ukrepi iz programa za preprečevanje korupcije za obdobje 2014 – 2016 predstavljajo dober prvi korak k bolj celostnemu pristopu k boju proti korupciji na ravni izvršilne oblasti. Nadaljevanje v tej smeri, s še nekoliko večjo stopnjo iniciativnosti in kreativnosti s strani ministrstev, je vse-kakor pozitiven premik v boju proti korupciji, še toliko bolj, če bo ta program postal stalen okvir za kontinuirano in trajnostno protikorupcijsko delovanje vlade oziroma njenih ministrstev. K temu bo z oblikovanjem svojih predlogov prispevala tudi komisija.

Kljub temu komisija na podlagi pregleda Končnega poročila o izvedenih ukrepih vlade za preprečevanje korupcije v obdobju 2014 - 2016 opozarja, da nekateri vladni projekti ostajajo delno ali v celoti nerealizirani, navezujejo pa se na problematiko, ki jo komisija poudarja že od leta 2014. Tako komisija ocenjuje, da bi bilo le-te nujno vključiti med nadaljnje vladne ukrepe, izpostavlja pa naslednje:

- **uvedba pregledne revizije postopkov in poslovanja TEŠ 6;**

Sistemske preiskave so z vidika upravljanja korupcijskih tveganj nastanka okoliščin nasprotja interesov in, v primeru projektov kot sta TEŠ 6 in drugi tir, tveganja vplivanja na postopke odločanja ter tveganja nezakonitega lobiranja izjemno pomembne, saj uresničitev navedenih tveganj pri projektih državnega pomena pomeni nenormalno in neutemeljeno rast stroškov v breme davkoplačevalcev. Pri upravljanju investicijskih naložb oziroma projektov državnega pomena je potrebno učinkovito upravljanje vseh in ne le korupcijskih tveganj v vseh fazah izvedbe projekta.

- **centralizacija in informatizacija javnega naročanja v javnem zdravstvu;**

Komisija je že novembra 2016 jasno opredelila zaznane nepravilnosti v zadevi previsokih cen medicinskih pripomočkov, ki jih nabavljajo slovenske bolnišnice, kar tudi jasno nakazuje na neustrezno urejen sistem javnega naročanja v javnem zdravstvu. V okviru navedenih ugotovitev je podala vrsto priporočil, ki so vezana na vsebino razpisne dokumentacije pri nabavi medicinsko tehničnih pripomočkov, urejenost standardov medicinsko tehničnih pripomočkov ter sistem posredništva v dobavni verigi medicinsko-tehničnih pripomočkov v povezavi z dejstvom majhnosti slovenskega trga. Komisija tako pozdravlja začetek priza-

devanj vlade na področju skupnega javnega naročanja v javnem zdravstvu, ob predpostavki, da bodo tudi cene ponudnikov v okviru javnih naročil nižje. Komisija bo podrobno spremljala nadaljnje vladne korake v želji po čim prejšnji celostni ureditvi področja.

- **določitev pogojev za nastop in razlogi za prenehanje funkcije;**

Slovenija je še vedno brez zakonodaje, ki bi predvidevala možnost odpoklica župana, in zakonodaje, ki bi na podlagi sodne potrditve zlorabe položaja ali kršitve protikorupcijske zakonodaje ob zagotovljenem sodnem varstvu predvidevala sodno izvršljiv odpoklic posameznika z javne funkcije in prepoved opravljanja javne funkcije za določen čas. Ti ukrepi predstavljajo enega temeljev osnovne higiene kadrovanja na visoke položaje v državi, a pretekli neuspehi v obravnavi teh tem v Državnem zboru jasno kažejo na pomanjkanje politične podpore, k čemur bi po mnenju komisije morala izdatneje prispevati tudi vlada.

- **priprava osnutka sprememb in dopolnitev ZIntPK.**

Čimprejšnja sprememba ZIntPK je nujna za nemoteno delovanje komisije, zato komisija ponovno poziva Ministrstvo za pravosodje, da postopek izdelave predloga novele čim prej zaključi ter postopek obravnave prijave, ki je ključni del predloga novele, oblikuje v skladu s predlogom komisije, med drugim tako, da bo komisija lahko še naprej dosledno zagotavljala zaščito prijaviteljev (vključno z nerazkritjem informacije o identiteti prijavitelja).

Predlogi ukrepov

Komisija se je odzvala tudi na povabilo Ministrstva za javno upravo in oblikovala predloge ukrepov za preprečevanje korupcije oziroma za zamejitev korupcijskih tveganj na ravni vlade in ministrstev, ki jih predstavlja v nadaljevanju.

1. Vzpostavitev celostnega pristopa boja proti korupciji v zdravstvu, tudi pri malih ponudnikih zdravstvenih storitev

Za celostno ureditev področja zdravstva z vidika korupcijskih tveganj in tveganj za kršitve integritete poudarek ne sme biti le na skupnem javnem naročanju, temveč tudi na ugotavljanju preteklih koruptivnih ravnanj ter tveganj za korupcijo in kršitve integritete, na podlagi česar bi se lahko oblikovale primerne podlage za njihovo preprečevanje in odpravljanje, tudi v poslovanju javnih zavodov na področju zdravstva.

2. Vzpostavitev javnega kadrovskega portala za povečanje transparentnosti pri kadrovanju na vodilna mesta v družbah s prevladujočim deležem države

Predlogi komisije za nadaljnje ukrepe v vladnem programu za krepitev integritete in transparentnosti 2017 - 2018

Ker komisija na tem problematičnem področju ne zaznava izboljšanja, pripravlja sistemsko mnenje s podrobnejšimi ugotovitvami. Predlagani portal bi sicer omogočil objavo informacij o razpisih in razpisnih pogojih, o fazi, v kateri je izbirni postopek, številu prijavljenih kandidatov, objavo anonimiziranih programov kandidatov, magnetogramov razgovorov s kandidati, obrazložitev imenovanj in podobno, komisija pa izpostavlja tudi pomembnost preverbe integritetnega ravnanja kandidatov ter nezadostnost trenutno obstoječe preveritve kazenskih evidenc v primeru kandidatov za te pomembne funkcije.

3. Regulacija opravljanja odvetniških storitev v primeru nekdanjih funkcionarjev

V tem primeru gre predvsem za prehajanje nekdanjih funkcionarjev v odvetniške vrste in problem nastanka morebitnega nasprotja interesov ali vsaj videza nasprotja interesov. Za to vrsto problematike vrtljivih vrat in te vrste prehodov komisija predlaga obdobje mirovanja dveh let za zastopanje strank v postopkih pred organom in za zastopanje strank v sodnih postopkih proti organu, kjer so prej opravljali svojo funkcijo.

4. Vzpostavitev obveznosti predhodnega pregleda predlogov zakonov z vidika korupcijskih tveganj

Komisija si prizadeva za vzpostavitev normativne obveznosti te vrste pregleda in pravočasnost te vrste pregleda pred vložitvijo predloga zakona na vlado (vsaj 14 dni prej), vključno z zahtevo po povračilni informaciji o pripombah komisije, ki so bile upoštevane pri oblikovanju končne verzije predloga zakona.

5. Oblikovanje potencialnih rešitev za zmanjšanje korupcijskih tveganj javnega naročanja pri manjših javnih zavodih

Javni zavodi nimajo predvidene zaposlitve strokovnjakov s področja javnega naročanja in za obvladovanje te vrste tveganja komisija predlaga naslednje pristope, ki se jih lahko tudi poljubno kombinira. Ministrstvo za javno upravo lahko za javne zavode izvede zahtevnejše postopke javnega naročanja, skrbi za redno izobraževanje direktorjev javnih zavodov na temo javnega naročanja ter vzpostavi klicni center za pomoč pri postopkih javnega naročanja, vzpostavijo pa se lahko tudi regijske enote za izvajanje javnega naročanja javnih zavodov.

6. Nova sistemska ureditev področja delovanja in financiranja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij

Komisija poziva k nujnemu sprejetju nove pravne podlage, ki bo vključevala mehanizme za preprečevanje korupcijskih tveganj in zagotavljanje etičnega in integritetnega ravnanja, pri čemer je najbolj pereč problem nedorečenih meril in kriterijev za dodeljevanje finančnih sredstev navedenim organizacijam.

7. Preveritev sistema preprečevanja pranja denarja z vidika tveganj in ukrepov

Komisija želi izpostaviti presenetljivo slabo zaznavo pranja denarja v slovenskih bankah in meni, da je nujno potrebna raziskava razlogov zanjo in identifikacija tveganj na tem področju ter določitev ukrepov, vključno z izboljšanjem ozaveščenosti pri bankah v državni in zasebni lasti.

8. Določitev sankcij vezanih na vladni kodeks etike

Trenutni Etični kodeks funkcionarjev v Vladi RS in na ministrstvih ne ponuja objektivnih meril za določanje skladnosti ravnanja zavezanca in enakopravne obravnave kršitev in kršiteljev, kar ne zagotavlja učinkovitega mehanizma nadzora. Podobno usmeritev glede etičnih kodeksov zagovarja tudi GRECO (Skupina držav proti korupciji Sveta Evrope) in komisija je na to pomembno pomanjkljivost slovenskega etičnega kodeksa v svojem mnenju o osnutku kodeksa opozorila že decembra 2015.

9. Vključitev tematike o integriteti in preprečevanju korupcije v obvezno in kontinuirano izobraževanje za vse javne uslužbenke

Komisija opozarja na nerazumevanje koncepta integritete pri velikem številu javnih uslužbenec, kar vpliva tudi na večje tveganje za korupcijo v javni upravi. Tako izpostavlja pomen izobraževanja na to temo za vse javne uslužbenke, predlaga vključitev tematike v okvir izobraževanja za imenovanje v naziv ali druge vrste obveznih izobraževanj, še posebej pa poudarja potrebo po kontinuiranosti te vrste izobraževanj.

10. Ciljna obravnava sistemskega tveganja za kršitev integritete in korupcijo v šolstvu

Komisija je v svoji oceni tveganja za korupcijo v slovenskem šolstvu zaznala obstoj tveganja pritiskov staršev učencev na odločitve učiteljev, predvsem na ocenjevanje, kot vrsto tveganja, ki ga šole ne zaznavajo, verjetnost za njegovo udejanjanje pa je v porastu. Tako Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport predlaga oblikovanje jasnih navodil in usmeritev za postopanje v omenjenem primeru, zapis pravic staršev in učiteljev ter vzpostavitev kontaktne točke za pomoč učiteljem in ravnateljem v takih situacijah.

Komisija si bo tudi v prihodnje prizadevala za aktivno dopolnjevanje svojega spiska predlogov ukrepov in upa, da bo tudi v prihodnje sodelovanje z Ministrstvom za javno upravo na tem področju uspešno.

Kritično do predloga zakona glede izvedbe investicije v izgradnjo drugega tira

Ljubljana, 30. marca 2017 – Komisija za preprečevanje korupcije je zaradi popolne neprimernosti postopka obravnave predloga zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača - Koper in njegove nedorečenosti dan pred zadnjo marčevsko sejo vlade RS pozvala k umiku na to tematico vezane točke z dnevnega reda seje.

Zakon je po mnenju komisije normativno presplošen in zaradi te nedorečenosti dopušča nastanek korupcijskih tveganj. Kljub temu je vlada predlog zakona na seji obravnavala in tudi sprejela ter ga poslala Državnemu zboru RS v obravnavo in sprejetje po nujnem zakonodajnem postopku. Glede na to, da gre za enega pomembnejših zakonov s področja državnih investicij, postopek ne dopušča hitenja pri njegovi obravnavi, temveč zahteva maksimalno transparentno obravnavo in javno razpravo, vključno s pridobivanjem strokovnih mnenj. Pri tem ne more biti odstopanj niti zaradi pridobivanja finančnih sredstev EU.

Komisija izpostavlja, da ji predlog zakona o drugem tiru ni bil posredovan v usklajevanje, čeprav se njegova vsebina celo izrecno nanaša na njeno delovno področje in bi komisija tudi po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije morala imeti možnost, da poda mnenje o usklajenosti določb predloga zakona z zakoni in predpisi, ki urejajo področje preprečevanja korupcije ter preprečevanja in odpravljanja nasprotja interesov, še pred obravnavo predloga zakona na vladi. Poleg tega komisija ponovno izraža svojo globoko zaskrbljenost nad količino predlogov zakonov, ki se jih obravnava po nujnem postopku, kar je še posebej nerazumljivo v primeru predloga zakona o drugem tiru, ki so ga pristojne službe pripravljale zelo dolgo in predstavlja eno glavnih državnih naložb. Komisija ocenjuje, da so bili razpoložljivi trije delovni dnevi povsem nezadostni za poglobljeno proučitev tako pomembnega in obsežnega dokumenta ter za podajo predlogov s strani vseh zainteresiranih in vsebinsko vpletenih državnih organov in drugih javnosti. Hkrati je povsem nerazumljivo, da se je tako pomemben dokument lahko obravnaval na seji vlade, ob dejstvu, da je bil rok za oddajo komentarjev na predlog zakona konec dne pred sejo. Tako je komisija prepričana, da tudi njeni pravočasno oddani komentarji na

seji vlade niso mogli biti obravnavani. Točka s predlogom zakona o drugem tiru je bila, kot ena od več kot 80 – tih točk na seji vlade, očitno obravnavana po hitrem postopku, saj se je uradni del seje vlade po podatkih Urada Vlade za komuniciranje zaključil v manj kot uri in pol. Še več, komisija je prepričana, da pripravljavec zakona ni imel nikakršne namere v predlog zakona vključiti morebitnih komentarjev, ki bi jih prejel, četudi strokovno utemeljenih, oziroma predloga zakona skladno z njimi spremeniti.

Poleg načelne ugotovitve, da je predlog zakona preveč splošen za ugotavljanje korupcijskih tveganj, komisija v svojih komentarjih med drugim poziva k vgradnji potrebnih varovalk za večjo transparentnost nadaljnega načrtovanja, upravljanja in gospodarjenja z drugim tirom ter opozorila na pomanjkanje dodatnih mehanizmov javnega nadzora, kar predstavlja precejšnje tveganje za korupcijska ravnanja vlade, družbe 2TDK d.o.o. in morebitnih družbenikov te družbe. Izpostavila je tudi nedorečenost vloge, pravic in obveznosti morebitnih družbenikov ter preveč okvirno naravo investicijskega programa in finančne načrta projekta.

Komentarje si v celoti lahko preberete [tukaj](#).

Odziv komisije na poziv Društva novinarjev Slovenije

Ljubljana, 23. marca 2017 – Pravna podlaga za ugotavljanje prekrška novinarjev zaradi razkritja prijavitelja je nedvoumna in komisija od izvajanja svojih zakonskih obveznosti ne odstopa.

V okviru pristojnosti, ki jih komisiji nalaga Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), je le-ta dolžna začeti postopek zoper osebo, ki v nasprotju s četrtem odstavkom 23. člena ZIntPK ugotavlja ali razkrije identiteto prijavitelja. Omenjen člen določa, da »identitete prijavitelja ..., ki je prijavo podal v dobri veri oziroma je utemeljeno sklepal, da so njegovi podatki v zvezi s prijavo resnični, kar ocenjuje komisija, ni dovoljeno ugotavljati ali razkrivati«. V teh primerih je dolžnost pooblaščenih uradnih oseb prekrškovnega organa, da skladno z drugim odstavkom 51. člena Zakona o prekrških (ZP-1) izvede postopek o prekršku.

Novinar TSmedia je v članku, ki je bil javno objavljen, poimenoval posameznika z osebnim imenom in navedel, da je za njegov prispevek ta posameznik potrdil, da je zadevo prijavil komisiji. Naknadno je novinar Večera v svojem prispevku to vsebino povzel vključno z osebnimi podatki o prijavitelju. Takšni

ravnjanji pomenita sum kršitve četrtega odstavka 23. člena ZIntPK, zaradi česar je ooblaščen oseba komisije kot prekrškovnega organa na podlagi suma kršitve vezane na zaščito prijavitelja v obeh primerih uvedla prekrškovna postopka.

V okviru predhodnega postopka sta bili omejeni pravni osebi pozvani k posredovanju določenih podatkov, pojasnil in dokumentacije, ki jih prekrškovni organ potrebuje za izvedbo postopka v zvezi s sumom razkritja identitete prijavitelja. Omenjeni postopek, v katerem se bo lahko tudi izkazalo, da se je prijavitelj razkril sam, je neizogiben, da se zberejo vsa obvestila in dokazi o prekršku in da lahko prekrškovni organ sprejme odločitev o tem, ali je podana zadostna podlaga za nadaljevanje postopka (v primeru potrditve začetnega suma) ali ne (če npr. ni dokazano, da je prekršek storil kršitelj ali če npr. iz zbranih dejstev in dokazov izhaja, da dejanje ni prekršek).

V sklopu te faze postopka je bila pravna oseba TSmedia s prvim pozivom pozvana k posredovanju osebnih podatkov avtorjev članka in podatkov o viru informacij. Osebnosti podatki avtorjev članka so bistveni za razjasnitev vprašanja odgovorne osebe in njene odgovornosti (v fazi predhodnega postopka, ko še ni osredotočenega suma), pri čemer se nikakor ne gre strinjati s trditvijo, da gre za zloražo mehanizmov. Prvi odstavek 15. člena ZP-1 namreč določa, da je odgovorna oseba tista oseba, ki je pooblaščen opravlja delo v imenu, na račun, v korist ali s sredstvi pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti. Od pravne osebe so se na podlagi 16. člena ZIntPK zahtevali nujno potrebni osebni podatki (datum rojstva ali kraj prebivališča) ter dokumentacija (pogodba o zaposlitvi, pogodba o sodelovanju ali drugi akt), ki so potrebni za identifikacijo odgovornih oseb in ugotavljanje njihove pooblaščenosti za opravljanje nalag v imenu in/ali s sredstvi pravne osebe.

Vežano na zahtevo po podatkih o viru informacij komisija pojasnjuje, da je glede na naravo vodenja dotičnega postopka prepričana, da je vir teh informacij lahko le nekdo znotraj komisije, ki je s svojim delovanjem kršil določila v zvezi z zaščito prijavitelja ter svoje delovne obveznosti in bi zato moral biti ustrezno sankcioniran. Ker je takšno ravnanje tudi kaznivo, je pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa bila dolžna pozvati TSmedia k posredovanju navedenih podatkov. Po prejetih pojasnilih in upoštevanju okoliščin, da poziv za razkritje vira informacije oziroma dolžnost komisije, da zaščiti prijavitelje sumov koruptivnih ravnanj, lahko trči ob avtonomijo novinarskega dela oziroma ob dolžnost novinarjev zaščititi vir informacij, pa se pri navedeni zahtevi, na katero TSmedia ni odgovorila, v nadaljevanju ni vztrajalo. Podobnemu razmisleku je komisija sledila tudi v naknadnem postopku proti časniku Večer.

Komisija spoštuje delo novinarjev, s katerimi si prizadeva sodelovati čim boljše, saj so njihovi prispevki pogosto pomemben vir informa-

cij v postopkih komisije. Tako zaupa v njihovo strokovnost in v delo novinarjev ne želi posegati, saj se zaveda avtonomnosti novinarske stroke. Toda v dani situaciji komisija mora izpostaviti pomembnost in zagotoviti nedotakljivost enega od bistvenih institutov, ki definirajo njeno področje dela, zaščito prijaviteljev, saj brez učinkovite zaščite prijaviteljev ne more zagotavljati izvajanja svojega osnovnega poslanstva, preprečevanja korupcije. Ugotavljanje in dokazovanje korupcije je v mnogih primerih težavno, saj se pogosto dogaja v zaprtih krogih, zaradi česar je še toliko pomembnejše, da se osebe, ki so pripravljene sodelovati, ustrezno zaščitijo ter varuje njihovo identiteto skozi celoten postopek, pa tudi po tem, ko se je postopek že zaključil. Zavedati se je treba, da so prijavitelji koruptivnih ravnanj zaradi svojega izpostavljanja, opozarjanja na napake, nepravilnosti in pomanjkljivosti pogosto deležni raznih povračilnih ukrepov in zato predstavljajo ranljivo kategorijo posameznikov, ki jo je treba odgovorno zaščititi.

Komisija bi ravnala nedopustno, v nasprotju z zakonom in standardi pravne države, po katerih je enakopravna obravnava nujna, če bi od uvedbe in izvedbe ustreznih postopkov v zvezi s sumom razkritja identitete prijavitelja odstopila le zato, ker bi takšno razkrivanje zagrešil medij.

Delo komisije na področju kadrovanja v državnih družbah

Ljubljana, 15. marca 2017 – Zaradi netočnosti in zavajajoče interpretacije, ki so se marca pojavile v članku »KPK po treh letih spanja v nadzor kadrovanja v državnih družbah« novinarke Dela Maje Grgič želi Komisija za preprečevanje korupcije pojasniti svoje delovanje na področju obravnave problematike kadrovanja v državnih družbah.

Komisija je v zadnjih treh letih namenila precej pozornosti kadrovskim postopkom v državnih družbah. Dne 30. 9. 2014 je objavila Sistemsko načelno mnenje glede imenovanj in razrešitev članov nadzornih svetov in uprav družb pod prevladujočim vplivom države, ki je bilo pripravljeno na podlagi več različnih konkretnih postopkov kadrovanj v družbah s prevladujočim vplivom države in je objavljeno tukaj. V okviru navedenega mnenja je komisija preverjala sistem delovanja tedanje akreditacijske komisije, ki je delovala pod okriljem tedanje Agencije za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) ter kasneje Slovenske odškodninske družbe (SOD). S preoblikovanjem SOD v Slovenski državni holding (SDH) je akreditacijska komisija postala kadrovska komisija, ki danes deluje pod okriljem SDH in delovanje katere – poleg ostalih postopkov kadrovanja, ki potekajo v SDH – je komisija obravnavala v okviru Vmesnega poročila Ocene korupcijskih tveganj v SDH – področje kadrovanja, ki ga je senat komisije sprejel na svoji seji dne 21. 4. 2016. Komisija je v vmesnem poročilu podala oceno korupcijskih tveganj področja kadrovanja na SDH. Tudi v okviru Končnega poročila v primeru Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) z dne 6. 11. 2014 je komisija obravnavala politiko kadrovanja glede neizvršnih in izvršnih članov

upravnega odbora DUTB.

V obdobju od leta 2014 do danes je komisija obravnavala tudi druge, konkretne primere imenovanj članov nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, trenutno pa vodi tri postopke, v okviru katerih se ukvarja s problematiko postopkov izbora in imenovanja kandidatov v nadzorne svete in uprave družb (ali v primeru enotirnega sistema vodenja upravne odbore) s kapitalsko naložbo države.

Napačni navedbi in sklepanju na nedejavnost komisije je morda botrovalo tudi napačno oziroma premalo natančno pojasnilo pravniška in soavtorja zakona o SDH, Gorazda Podbevška, ki ga avtorica navaja v prispevku z izjavo, da je KPK prekrškovni in nadzorni organ in ima pristojnost za nadzor nad delovanjem SDH in upravljanjem družb v državni lasti. Komisija za preprečevanje korupcije je za določene institute (nasprotje interesov, poročanje o lobističnih stikih itd.), ki so določeni v zakonu o SDH, prekrškovni organ, medtem ko je bil za primarni nadzor nad skladnostjo delovanja SDH v zakon o SDH uveden institut pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto. Tako komisija na primer ni pristojna za vodenje evidence lobističnih stikov SDH, marveč je to dolžan voditi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto. Enako velja za vsebinsko presojanje nasprotja interesov izven okvirov prekrškovnega postopka.

Postopki imenovanj in razreševanj članov nadzornih svetov in uprav družb s kapitalsko naložbo države potekajo v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, zakonom o SDH in Zakonom o ukrepih RS za krepitev stabilnosti bank ter na njihovi podlagi sprejetih internih aktov in pravilnikov posameznih družb. Komisija v postopkih imenovanj in razreševanj članov nadzornih svetov in uprav družb s kapitalsko naložbo države opravlja nadzor v primeru zaznanega suma kršitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v zvezi z naštetimi akti na področju kadrovanja.

Komisija objavila obdobjno poročilo o izvedenih postopkih ugotavljanja nasprotja interesov

Ljubljana, 11. aprila 2017 – Senat Komisije za preprečevanje korupcije (komisija) je prejšnji teden potrdil obdobjno poročilo o izvedenih postopkih ugotavljanja nasprotja interesov v obdobju januar-marec 2017.

Komisija je v omenjenem obdobju na osnovi prejetih prijavi evidentirala 26 zadev s področja nasprotja interesov, od tega jih je deset zaključila. V dveh primerih je ugotovila kršitev določb ZIntPK s področja nasprotja interesov, v sedmih primerih je obravnavo zadeve zavr-

nila in hkrati tri zadeve odstopila pristojnemu organu, eno pa zavrгла. Uvedla je devet prekrškovnih postopkov, od katerih jih je šest že zaključila, od tega enega z izrečeno globo.

Komisija je presojala nasprotje interesov pri več občinskih funkcionarjih in ugotovila, da so se znašli v okoliščinah nasprotja interesa, saj se je pri njihovem delu kazal zasebni interes v tem, da so si z razpravo oziroma glasovanjem uradne osebe omogočile pridobitev nepremoženjskih koristi (v obliki a) privilegirane položaja oziroma prednosti določenih kandidatov pred drugimi osebami in b) imenovanja oziroma pridobitve/potrditve funkcije članov sveta zavoda. Prekrškovni organ je v vseh teh primerih uvedel prekrškovne postopke.

Komisija je presojala tudi nasprotje interesov poslovodne osebe javnega zavoda, katere zasebni interes se je kazal v tem, da je z dejanskim vodenjem in odločanjem v postopku izbire kandidata za prosto delovno mesto omogočila pridobitev premoženjske koristi za svojega družinskega člana. Kršiteljci je bila izrečena globa v višini 1.200 EUR.

Izven seje senata je komisija obravnavala osem zadev, od katerih jih je sedem zavrnila, eno pa zavrгла.

Celotno obdobjno poročilo si lahko preberete [tukaj](#).

Priporočilo Sveta Evrope na temo lobiranja

Ljubljana, 29. marca 2017 - Svet Evrope je marca izdal priporočilo, s katerim je svojih 47 članic pozval k oblikovanju trdne pravne podlage, ki bi spodbudila transparentnost lobiranja.

Prostori Sveta Evrope

Odbor ministrov Sveta Evrope je prepoznal pomen lobiranja v transparentnem političnem odločanju, ki sloni na dobri obveščeniosti, a je hkrati poudaril, da večina držav še nima vzpostavljene zakonodaje, ki bi to področje uspešno regulirala. V želji po spodbujanju transparentnosti, Svet ministrov priporoča, da državni in drugi organi vzdržujejo javni register lobistov, ki je lahko dosegljiv in uporabnik prijazen. Register bi moral vsebovati vsaj imena lobistov, tematiko, ki jo obravnavajo lobistične aktivnosti, in, če je to mogoče, ime lobiranca, države pa bi lahko zahtevale tudi druge podatke.

Priporočilo vsebuje različna načela, ki služijo etičnemu vedenju lobistov, in v primeru neskladnosti priporoča izrekanje sankcij, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Da bi

se izognili tveganju za integriteto javnega sektorja, Odbor ministrov Sveta Evrope priporoča, da javni organi uvedejo primerne pristope kot je obdobje »ohlajanja« oziroma obdobje mirovanja preden uradna oseba lahko postane lobist oziroma ob opustitvi statusa lobista. Javni organi bi morali javnim uslužbencem nuditi tudi usmeritve glede odklonitve ali razkritja prejetih daril, poročanja o kršitvah pravil lobiranja in glede razkrivanja nasprotja interesov.

Komisija ocenjuje, da ima Slovenija trdne temelje glede zakonske ureditve instituta lobiranja. Komisija je 5. 12. 2010, ko so začele veljati zakonske določbe o lobiranju, ki prvič v Republiki Sloveniji urejajo minimalne pogoje za transparentnost in nadzor lobistične dejavnosti, vzpostavila register lobistov. Veljavna zakonodaja omogoča tako prekrškovne kot upravne sankcije za lobiste, za lobirance pa prekrškovne sankcije. Za funkcionarje, ki so zapustili funkcijo, velja dveletna prepoved registracije v register lobistov.

Kljub navedenemu se komisija na področju lobiranja še vedno sooča s pomembnimi izzivi. Vezani so na stigmatizacijo ideje lobiranja v družbi ter na nezadostno razumevanje koncepta lobiranja tako med lobiranci kot tudi med lobisti, kar si komisija želi preseči z rednimi izobraževanji in javnim izpostavljanjem pomena transparentnosti lobiranja v želji po višji stopnji integritete v družbi in uspešnemu boju zoper korupcijo.

Komisija na rednem zasedanju Evropske mreže strokovnjakov s področja integritete

Talin, 17. marca 2017 – Komisija se je udeležila rednega zasedanja Evropske mreže strokovnjakov s področja integritete (ENIP - The European Network of Integrity Practitioners).

Nizozemska, Belgija, Avstrija, Estonija, Nemčija in Slovenija (članice ENIP) so tudi tokrat predstavile dogajanje v obdobju zadnjega pol leta, v okviru sestanka pa je bila v ospredju daljša razprava o načinih vzpostavitve sistema analize integritetnih tveganj. Osredotočili so se tudi na problematiko indirektnega merjenja pojavov odklonskega vedenja, ki so govorci Univerz v Nottinghamu, University College of London in Južne Danske predstavili v okviru predavanja.

Komisija na zasedanju Delovne skupine za boj proti podkupovanju OECD

Pariz, 17. marca 2017—V Parizu je marca potekalo redno zasedanje Delovne skupine za boj proti podkupovanju OECD. Komisija za preprečevanje korupcije v delovni skupini zastopa Republiko Slovenijo.

Tokratno zasedanje je potekalo v luči ocenjevanja posameznih držav v tretjem krogu ocenjevanja, hkrati pa delovna skupina začenja tudi z ocenjevanjem posameznih držav v novem, četrtem krogu. Med prvimi ocenjenimi državami v novem krogu sta Združeno kraljestvo in Finska.

Slovenija bo oktobra letos delovni skupini

poročala o svojem napredku na področju izvajanja Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju.

Komisija na skupščinskem zasedanju GRECA

Strasbourg, 24. marca 2017—V Strasbourgju je konec marca potekalo skupščinsko zasedanje GRECA pri Svetu Evrope, ki se ga je udeležila tudi predstavnica komisije.

Gabriella Battaini-Dragoni, namestnica generalnega sekretarja Sveta Evrope

V okviru skupščine so slovesno otvorili peti ocenjevalni krog, ki se je sicer začel 1. januarja letos. Na uradni slovesnost so svoje videnje o boju proti korupciji, načrtih ter o možnem sodelovanju različnih protikorupcijskih organizacij z GRECOM predstavili Gabriella Battaini-Dragoni, namestnica generalnega sekretarja Sveta Evrope, član Parlamentarne skupščine Sveta Evrope in poročevalec za področje korupcije Michele Nicoletti, direktor Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) Giovanni Kessler, predsednik upravnega odbora Transparency International José Ugaz, predstavniki Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in pisarne Evropske varuhinje človekovih pravic, novinar Mednarodnega konzorcija preiskovalnih novinarjev (ICIJ) ter drugi.

V petem ocenjevalnem krogu bo GRECO nadzoroval državne mehanizme, ki služijo za preprečevanje korupcije pri voditeljih držav in vlad, ministrih ter drugih politično imenovanih funkcionarjih na najvišjih položajih izvršile oblasti kot so državni sekretarji, vodje in člani kabinetov ministrov ter pri policiji, s posebnim poudarkom na organih, ki so pristojni za mejno kontrolo oseb. Pri ocenjevanju se bo osredotočil predvsem na problematiko nasprotja interesov, vrtljivih vrat, prijave premoženja in mehanizmov za ugotavljanje odgovornosti. Slovenija bo poleg Velike Britanije prva ocenjena država v novem ocenjevalnem krogu, ocenjevalci pa jo bodo obiskali junija letos.

V nadaljevanju zasedanja je GRECO med

drugim obravnaval svoje letno poročilo za leto 2016, načrte za izvedbo uvodnega usposabljanja za ocenjevalce petega kroga, ki bo potekalo maja letos, ter predlog sprememb Pravil postopka, ki bo prispeval k hitrejši obravnavi poročil o državah članicah oziroma njihovem uresničevanju.

V Parizu za integriteto in boj proti korupciji

Ljubljana, 4. aprila 2017—Predstavniki komisije se je konec marca na sedežu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v Parizu udeležil sestanka Delovne skupine višjih uradnikov s področja integritete (Working Party of Senior Public Integrity Officials, SPIO) ter Integritetnega foruma (Integrity Forum), sklopa predavanj na temo integritete in boja proti korupciji.

V prejšnjem letu se je SPIO ukvarjal predvsem s pripravo Priporočil za integriteto javnega sektorja, ki jih je nato januarja 2017 sprejel Svet OECD. Temeljna priporočila, ki jih naj spoštujejo članice, so: vzpostavitev celovitega in medsebojno skladnega sistema integritete; spodbujanje trajnostnega družbenega zavedanja o pomenu integritete in vzpostavitve oziroma vzdrževanje sistematičnega vodenja ter povečanje učinkovitost pri uveljavljanju odgovornosti. Na tokratnem zasedanju so delegati začeli s pripravo nabora dobrih praks, ki jih države lahko uporabijo pri implementaciji priporočil.

Konferenčni center OECD v Parizu

Tokratni Integritetni forum je potekal pod naslovom »V javnem interesu: višanje standardov integritete«, poudarek pa bil na problemu korupcije in drugih vrst zlorab v javnih službah kot grožnje demokraciji in javnim sredstvom. Izpostavil je pomen dvigovanja ravni integritetnih standardov, še posebej v razmerah, ko se mnoge države soočajo z upadom zaupanja v javne službe. Forum je združil predstavnike ministrstev, gospodarstva in civilne družbe v razpravah na temo uporabe političnih donacij za kupovanje vpliva, korporativne odgovornosti za korupcijo, vloge nadzora izvoza v boju proti podkupovanju, uporabe odprtih podatkov, ugrabitve države, povezave med pravom in etiko, preprečevanja korupcije na področju infrastrukturnih projektov in drugih.

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2017.

Prijave

Število prejetih prijav	244
Število prijav, ki so prestale predhodni preizkus	175

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	29
Področje nezdružljivosti funkcij	5
Področje omejitev poslovanja	6
Področje premoženjskega stanja	43
Področje lobiranja	14
Področje preventive in načrtov integritete	20
Število ocenjenih predlogov zakonov in drugih pravnih aktov z vidika korupcijskih tveganj in tveganj za kršitev integritete	8
Število ocen korupcijskih tveganj in tveganj za kršitev integritete	1

Področje nezdružljivosti funkcij

Število opozoril funkcionarjem glede nezdružljivosti funkcij	0
Število odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	0

Področje premoženjskega stanja (število prejetih in pregledanih obrazcev)

Odjava premoženjskega stanja	98
Odjava iz registra zavezancev	104
Prijava spremembe premoženjskega stanja	722
Prijava v register zavezancev	797
Prijava premoženjskega stanja	2.849

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število vseh prejetih vlog	26
Število vseh v celoti zavrženih zahtev iz posamezne vloge	4
Število vseh delno ugodenih zahtev iz posamezne vloge	7
Število vseh ugodenih zahtev iz posamezne vloge	10
Število vlog v postopku reševanja	3
Število zadev v pritožbenem postopku	1

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	6
Število udeležencev usposabljanj	263

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
--	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb

Število uvedenih prekrškovnih postopkov/ukrepov	12
Število pravnomočno zaključenih postopkov/ukrepov	7

»Na koncu moramo vsi v celoti sprejeti popolno odgovornost za svoja dejanja; za vse, kar smo naredili, in vse, česar nismo.«

Hubert Selby Jr., Rekvijem za sanje

KOLENDAR OBVEZNOSTI

- **Letno poročilo skrbnika načrta integritete—5.6.:** Zavezanci za izdelavo načrta integritete poročajo o izvedenih ukrepih.
- **Prijava premoženjskega stanja** – Zavezanci poročajo najpozneje v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije ali dela. Dolžnost velja še leto dni po prenehanju funkcije ali dela.
- **Poročanje o lobističnem stiku z lobistom** – Lobiranci poročajo v roku treh dni po stiku z registriranim ali neregistriranim lobistom predstojniku in komisiji. V roku 10 dni komisiji poročajo o ravnanju lobista, če je nezakonito ali v nasprotju z namenom ZIntPK.
- **Poročanje o omejitvah poslovanja** – Funkcionarji poročajo organu, v katerem opravljajo funkcijo, v 1 mesecu po nastopu, nato pa najkasneje v 8 dneh po vsaki spremembi. Organ komisiji posreduje podatke najkasneje v 15 dneh od njihovega prejema.
- **Nezdružljivost funkcij** – Funkcionar najpozneje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju preneha opravljati dejavnost oziroma funkcijo, ki je nezdružljiva z njegovo novo funkcijo.
- **Poročanje o nasprotju interesov** – Zavezanci pisno obvestijo svojega predstojnika oziroma komisijo takoj, ko pride do nasprotja interesov.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si. Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.